

Nastavna cjelina br. 9:

TEMELJNA PODJELA ŽIVČANOG SUSTAVA I VELIKI MOZAK

OPĆI CILJEVI: podjela živčanog sustava na središnji i periferni, somatski i autonomni živčani sustav

- Razlikovati dijelove središnjeg živčanog sustava (*encephalon* i *medulla spinalis*),
- Razlikovati komponente perifernog živčanog sustava,
- Prikazati organizaciju sive i bijele tvari u različitim dijelovima središnjeg živčanog sustava,
- Poznavati položaj i usmjerenost neuralne osovine kao osnove za opisivanje morfologije mozga,
- Razumjeti i pravilno koristiti termine ascendentno, descendentno; aferentno, eferentno; ipsilateralno, kontralateralno; somatotropno, projekcijsko, komisurno, asocijacijsko...
- navesti osobitosti i međuodnose 'zaštitnih' struktura središnjeg živčanog sustava (kosti, ovojnice, cerebrospinalna tekućina).

SPECIFIČNI CILJEVI:

Moždane ovojnice, *meninges*

- imenovati i opisati glavne osobitosti moždanih ovojnica,
- Temeljem čega se lubanjska šupljina dijeli u supratentorijalni i infratentorijalni odjeljak?
- Koja je funkcija duplikatura (podvostručenja) tvrde moždane ovojnice?
- Što je i gdje se nalazi *hiatus tentorii*?
- Kako su građeni venski sinusi tvrde moždane ovojnice?
- Između kojih moždanih ovojnica se nalazi subarahnoidalni prostor? Što se nalazi u tom prostoru?
- Koje su sličnosti, a koje razlike između paučinaste i meke moždane ovojnice?
- Koje su glavne razlike između moždanih ovojnica u kralježničkom kanalu i u lubanjskoj šupljini?

Temeljne morfološke značajke pojedinih dijelova mozga

- znati sastavne dijelove velikog mozga (telencefalon i diencefalon) i moždanog debla (mezencefalon, pons, medula oblongata) i prepoznati ih na preparatima mozga
- znati osnovne morfološke specifičnosti pojedinog dijela na ventralnoj i dorzalnoj strani
- Koje strukture pripadaju moždanom deblu?
- Što predstavlja granicu produljene i kralježnične moždine?
- Koje strukture se nalaze na ventralnoj, a koje na dorzalnoj strani produljene moždine?
- Koji se dijelovi srednjeg mozga vide na bazi mozga?
- Što je potrebno presjeći da bi se mozak odvojio od moždanog debla?
- Pokažite dijelove diencefalona na sagitalnom presjeku mozga, na istom presjeku pokažite granicu između diencefalona i mezencefalona.

***Telencephalon*, krajnji mozak**

- opisati građu telencefalona i vanjsku morfologiju moždanih polutki
- znati građu i omeđenja pojedinih dijelova ventrikularnog sustava moždanih polutki (lateralne moždane komore)

- imenovati i opisati položaj i međudnose svake od jezgara bazalnih „ganglija“ telencefalona, te svaku jezgru pokazati na preparatu mozga i presjecima u frontalnoj i horizontalnoj ravnini
- Nabrojite režnjeve velikog mozga i brazde koje ih međusobno odjeljuju.
- Što izgrađuje bijelu tvar mozga?
- Što međusobno povezuje lijevu i desnu hemisferu velikog mozga?
- Opišite dijelove i 3D strukturu žuljevitog tijela.
- Koje strukture izgrađuju komisurna vlakna?
- Koji tip vlakana izgrađuje kapsulu internu?
- Što je i gdje se nalazi *corpus amygdaloideum*?
- Opišite položaj limbičkog režnja.
- Što izgrađuje *corpus striatum*?
- Opišite položaj bazalnih „ganglija“ u odnosu na unutarnju kapsulu.
- Objasnite zašto kod oštećenja lijeve hemisfere mozga osoba ima ispade na desnoj strani tijela.
- Gdje se nalazi primarni motorički korteks, a gdje primarni somatosenzorički korteks?
- Što je tzv. motorni i osjetni „homunculus“?
- Zašto naziv „bazalni gangliji“ smatramo netočnim?